

PATVIRTINTA  
Vilniaus Simono Daukanto progimnazijos  
direktorius 2021 m. spalio 4 d.  
įsakymu Nr. V1-317

## **NAUDOJIMOSI VILNIAUS SIMONO DAUKANTO PROGIMNAZIJOS BIBLIOTEKA TAISYKLĖS**

Vilniaus Simono Daukanto progimnazijos bibliotekos darbo tvarką reglamentuoja  
„Naudojimosi biblioteka taisyklės“ ir „Naudojimosi interneto skaitykla taisyklės“.

### **NAUDOJIMOSI BIBLIOTEKA TAISYKLĖS**

#### **1. BENDROJI DALIS**

1.1. Bendrosios naudojimosi Vilniaus Simono Daukanto progimnazijos biblioteka (toliau - biblioteka) taisyklės nustato bendrą vartotojų aptarnavimo ir registravimo progimnazijos bibliotekoje tvarką. Taisyklės parengtos vadovaujantis Pavyzdinėmis naudojimosi biblioteka taisyklėmis, patvirtintomis LR kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-442 2010 m. rugpjūčio 20 d.

1.2. Naudotis biblioteka turi teisę visi progimnazijos mokiniai, mokytojai, darbuotojai bei studentai, atliekantys praktiką progimnazijoje.

1.3. Bibliotekos paskirtis – užtikrinti galimybes vartotojams naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais, neatsižvelgiant į jų autorių ar juose užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją.

1.4. Naudojimasis biblioteka yra nemokamas.

#### **2. VARTOTOJŲ REGISTRAVIMO TVARKA**

2.1. Progimnazijos mokiniai, mokytojai ir darbuotojai, norėdami naudotis bibliotekoje saugomais spaudiniais ir kitais dokumentais, privalo užsiregistruoti bibliotekoje.

2.2. Bibliotekoje mokiniai registruojami pagal progimnazijos patvirtintą mokinių sąrašą.

2.3. Kiekvienas vartotojas yra supažindinamas su naudojimosi biblioteka taisyklėmis ir įsipareigoja jas vykdyti, pasirašydamas skaitytojo registracinėje kortelėje ar formuliare.

#### **3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMO TVARKA**

3.1. Bibliotekos vartotojai aptarnaujami bibliotekoje ir interneto skaitykloje.

3.2. Vartotojas į namus gali gauti ne daugiau kaip 5 spaudinius ir ne ilgesniam kaip 28 dienų laikotarpiui.

3.3. Paskutinis ar vienintelis leidinio egzempliorius į namus neišduodamas.

3.4. Reti ir vertingi, informaciniai leidiniai, kartografiniai, vaizdiniai, elektroniniai, garsiniai regimieji dokumentai į namus neišduodami. Jais galima naudotis tik bibliotekoje ir interneto skaitykloje arba mokomųjų dalykų pamokose. Pamokose naudojami minėti dokumentai išduodami tik mokyklos mokytojams.

3.5. Periodiniai leidiniai į namus neišduodami.

3.6. Progimnazijos bibliotekoje esanti mokomųjų dalykų metodinė literatūra, vadovėliai bei mokomosios priemonės išduodami tik mokytojams visiems mokslo metams, mokiniams nustatomi apribojimai naudotis šios rūšies dokumentais: naudojimosi mokomąja literatūra mokiniams trukmė – 30 dienų.

3.7. Vartotojo prašymu naudojimosi spaudiniais ir kitais dokumentais terminas du kartus gali būti pratęstas, jeigu jų nereikalauja kiti vartotojai.

3.8. Spaudinio ar kito dokumento grąžinimo data nurodoma grąžinimo lapelyje. Vartotojas savo formuliare pasirašo už kiekvieną spaudinį ar kitą dokumentą. Juos grąžinus, tokia pat tvarka skaitytojo akivaizdoje pasirašo bibliotekininkas.

#### **4. VARTOTOJO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ**

##### **4.1. Vartotojas turi teisę:**

4.1.1. gauti iš bibliotekos fondo spaudinius ir kitus dokumentus laikinam naudojimuisi į namus;

4.1.2. gauti išsamią informaciją apie bibliotekos fondą ir jos teikiamas paslaugas;

4.1.3. pateikti užklausą žodžiu, raštu, žinute per Tamo;

4.1.4. lankytis bibliotekoje rengiamose parodose ir kituose renginiuose;

4.1.5. pareikšti savo nuomonę žodžiu ar raštu apie bibliotekos darbą ir jos teikiamas paslaugas, prašyti pratęsti spaudinių ir kitų dokumentų grąžinimo terminą;

4.1.6. naudotis esama kompiuterine įranga;

4.1.7. naudotis internetu.

##### **4.2. Vartotojas privalo:**

4.2.1. tausoti ir saugoti bibliotekos spaudinius ir kitus dokumentus, jų nebraukti, nelankstyti, neplėšyti lapų, negadinti bibliotekos inventoriaus, įrangos, kompiuterių ir kt.;

4.2.2. neišnešti spaudinių ir kitų dokumentų iš bibliotekos patalpų, jei spaudiniai ir kiti dokumentai neįrašyti į skaitytojo formuliarą;

4.2.3. nustatytu laiku grąžinti paimtus spaudinius ir kitus dokumentus arba pratęsti naudojimosi jais terminą (žodžiu, žinute per Tamo);

4.2.4. nekeisti bibliotekos fondų susstatymo tvarkos;

4.2.5. gavus dokumentus ar bibliotekos įrangą panaudai patikrinti, ar nėra defektų (išplėšimų,

subraukymų, išpjauostymų ar gedimų). Juos pastebėjus, pranešti bibliotekos darbuotojui;

4.2.5. pasikeitus asmens dokumentų duomenims (pavardei, gyvenamajai vietai ar pan.) nedelsiant informuoti biblioteką;

4.2.6. bibliotekos patalpose laikytis tylos, netrukdyti dirbti kitiems skaitytojams ir bibliotekininkui, nesinaudoti mobilaus ryšio telefonais;

4.2.7. paltus, striukes, apsiaustus palikti drabužinėje, rankines, krepšius palikti darbuotojo nurodytoje tam skirtoje bibliotekos vietoje.

### **4.3. Vartotojo atsakomybė:**

4.3.1. vartotojas, praradęs ar nepataisomai sugadinęs spaudinį ar kitus bibliotekos dokumentus (įrangą), turi juos pakeisti tokiais pat arba bibliotekos pripažintais lygiaverčiais arba atlyginti jų rinkos kaina (šiuo atveju kainą nustato bibliotekoje sudaryta specialistų komisija);

4.3.2. jei dėl panaudai gauto dokumento (įrangos) praradimo ar sugadinimo vartotojas nesikreipia į biblioteką ir neatsiskaito nustatyta tvarka iki panaudos termino pabaigos, jis turi atlyginti padarytą žalą kaip nustatyta taisyklių 4.3.1. punkte. Žalos neatlyginus, ji išieškoma teisės aktų nustatyta tvarka;

4.3.3. už nepilnamečių vartotojų prarastus arba nepataisomai sugadintus spaudinius ir kitus bibliotekos dokumentus ir žalą, padarytą kitam bibliotekos turtui, atsako tėvai, įtėviai arba globėjai naudojimosi taisyklių ir teisės aktų nustatyta tvarka;

4.3.4. baigęs progimnaziją ar dėl kokių nors priežasčių nutraukęs mokymąsi, mokinys privalo atsiskaityti su biblioteka; mokytojas arba kitas progimnazijos darbuotojas, nutraukęs darbo sutartį su progimnazija, privalo atsiskaityti su biblioteka;

4.3.5. tyčia sugadinęs bibliotekos ar skaityklos turtą ar įvykdęs kitus naudojimosi biblioteka taisyklių pažeidimus, vartotojas gali būti įspėtas arba apie jo netinkamą elgesį pranešta progimnazijos vadovui, tėvams, įtėviams arba globėjams;

4.3.6. bibliotekos vartotojams, nesilaikantiems arba pažeidusiems bibliotekoje nustatyta tvarka ar naudojimosi biblioteka taisyklės, bibliotekos vedėjo sprendimu ar progimnazijos direktoriaus įsakymu terminuotam ar visam laikui gali būti apribota teisė naudotis biblioteka ir skaitykla.

## **5. BIBLIOTEKOS TEISĖS IR PAREIGOS**

### **5.1. Biblioteka turi šias teises:**

5.1.2. laiku neatsiskaičiusių su biblioteka įsiskolinimą išieškoti teisės aktų nustatyta tvarka;

5.1.3. iš vartotojų, turinčių teisę laikinai naudotis biblioteka, už paimtus į namus bibliotekos spaudinius ir kitus dokumentus imti jų rinkos kainos dydžio užstatą, ne mažesnę kaip 30 Eur;

5.1.4. negražinti užstato laikinam vartotojui, jeigu jis 4 mėn. negražino paskolintų spaudinių

ir kitų dokumentų;

5.1.5. laikiniems vartotojams riboti išduodamų spaudinių ir kitų dokumentų skaičių;

5.1.6. informuoti kitas bibliotekas apie vartotojus, piktybiškai nevykdančius naudojimosi biblioteka taisyklių;

5.1.7. teikti mokamas paslaugas pagal Kultūros ministerijos patvirtintą mokamų paslaugų sąrašą (Kultūros ministro 2005 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr. IV-502).

5.1.8. suderinus su progimnazijos vadovu, vieną mėnesio darbo dieną neaptarnauti skaitytojų. Šią dieną skirti patalpų ir fondų valymui, kitiems bibliotekos vidaus darbams.

## **5.2. Biblioteka privalo:**

5.2.1. vadovautis pagarbos žmogaus teisėms, lygių galimybių, teisingumo, nediskriminavimo, profesinės etikos principais, bibliotekos nuostatais ir bibliotekos taisyklėmis;

5.2.2. dokumentų išdavimo panaudai ir vartotojų apskaitą vykdyti pagal reikalavimus, nustatytus kultūros ministro įsakymu patvirtintuose Lietuvos Respublikos standartuose;

5.2.3. informuoti vartotojus apie savo spaudinių ir kitų dokumentų fondą ir teikiamas paslaugas;

5.2.4. užtikrinti galimybę vartotojams naudotis bibliotekos fondais;

5.2.5. pastoviai tobulinti vartotojų aptarnavimo organizavimą;

5.2.6. teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į įgaliotų institucijų pareigūnus, nustačius neteisėtus bibliotekos dokumentų ar kito turto pasisavinimo, tyčinio sugadinimo ar sunaikinimo atvejus.

## NAUDOJIMOSI INTERNETO SKAITYKLA TAISYKLĖS

### 1. BENDROJI DALIS

1.1. Bendrosios naudojimosi Vilniaus Simono Daukanto progimnazijos interneto skaitykla (toliau - skaitykla) taisyklės nustato bendrą naudojimosi progimnazijos skaityklos fondais bei kompiuterine įranga tvarką.

1.2. Skaityklos fondai bei kompiuterinė įranga yra progimnazijos turtas, saugomas valstybės įstatymų nustatyta tvarka.

### 2. VARTOTOJŲ REGISTRAVIMO TVARKA

2.1. Progimnazijos mokiniai, mokytojai ir darbuotojai, norėdami naudotis skaitykloje saugomais spaudiniais ir kitais dokumentais bei jungtis į bendrus pasaulio informacijos tinklus, privalo užsiregistruoti skaitykloje.

2.2. Mokiniai skaitykloje registruojami pagal progimnazijos patvirtintą mokinių sąrašą.

2.3. Kiekvienas vartotojas yra supažindinamas su naudojimosi skaitykloje teikiamų paslaugų taisyklėmis ir įsipareigoja jas vykdyti, pasirašydamas skaitytojo registracinėje kortelėje ar formuliare.

### 3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMO TVARKA

3.1. Skaitykloje vartotojai gali naudotis kompiuterine įranga tik užsiregistravę skaitytojų registravimo kortelėje.

3.2. Galimybė mokiniams naudotis mokyklos kompiuterių tinklu suteikiama tik mokslo metais.

3.3. Skaitykloje kompiuterizuota darbo vieta gali naudotis tik vienas vartotojas.

3.4. Naudojimosi kompiuterizuota darbo vieta trukmė vienam vartotojui – 1 val., kai naudojimosi kompiuteriais paklausa yra didelė – 30 min.

### 4. VARTOTOJO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

#### 4.1. Vartotojas turi teisę:

4.1.1. gauti išsamią informaciją apie skaityklos teikiamas paslaugas;

4.1.2. jungtis į bendrus pasaulio informacijos tinklus gauti informacijai, reikalingai mokytis;

4.1.3. gauti išsamią informaciją apie mokymuisi reikalingų duomenų bazių paiešką, gauti pagalbą naudotis šiomis bazėmis;

4.1.4. pateikti užklausą žodžiu, raštu, žinute per Tamo;

4.1.6. naudotis asmeniniais nešiojamaisiais kompiuteriais;

4.1.7. naudotis esama kompiuterine ir biuro įranga.

## **4. 2. Vartotojas privalo:**

4.2.1. tausoti ir saugoti skaityklos spaudinius ir kitus dokumentus, jų nebraukti, nelankstyti, neplėšyti lapų, negadinti skaityklos inventoriaus, įrangos, kompiuterių, garso ir vaizdo aparatūros ir kt.;

4.2.2. skaityklos atviruose fonduose esančiais spaudiniais ir kitais dokumentais naudotis tik skaitykloje;

4.2.3. nenaudoti progimnazijos kompiuterių tinklo išteklių komercinei veiklai;

4.2.4. nenaudoti progimnazijos kompiuterių išteklių smurtui, amoraliam elgesiui skatinti, skleisti įžeidžiančius dalykus ir pan. Vartotojas privalo laikytis etikos normų ir atsako už informaciją, pateiktą į kompiuterių tinklus;

4.2.6. neužsiimti veikla, kuri pažeidžia LR įstatymus bei tarptautines sutartis;

4.2.7. atsakyti už visus žalingus kompiuterių tinklui padarytus veiksmus, atliktus pasinaudojus esamais ištekliais;

4.2.8. neperduoti vartotojui suteiktų teisių bei išteklių ar teikti tinklo paslaugų tretiesiems asmenims;

4.2.9. griežtai laikytis lokalaus tinklo naudojimosi taisyklių, t. y. vartotojui draudžiama savavališkai keisti suteiktus tinklo parametrus (IP adresą, kompiuterio vardą ir pan.), nesuderinus su progimnazijos tinklo administratoriumi;

4.2.10. nenaudoti programų, kurios apsunkina ar trikdo tinklo veikimą (pavyzdžiui, kompiuteriniai virusai, tinklo skenavimo programos, tinklo blokavimo programos ir pan.);

4.2.11. laikytis skaityklos darbuotojų nurodymų, o iškilusias problemas spręsti su lokalaus tinklo administratoriumi;

4.2.12. nesinaudoti mobilaus ryšio telefonais;

4.2.13. skaitykloje laikytis tylos, netrukdyti dirbti kitiems vartotojams ir bibliotekininkui;

4.2.14. paltus, striukes, apsiaustus palikti drabužinėje.

## **4. 3. Vartotojo atsakomybė:**

4.3.1. sugadinęs spaudinį, kompiuterinę įrangą, vartotojas privalo jį/ją pakeisti tokiu pat arba skaityklos pripažintu lygiaverčiu turinio ar kainos atžvilgiu arba atlyginti jo/jos rinkos kainą (šiuo atveju kainą nustato progimnazijos sudaryta specialistų komisija).

(Pavyzdinės naudojimosi biblioteka taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. rugpjūčio 20 d. Nr. ĮV-442);

4.3.2. už nepilnamečių vartotojų nepataisomai sugadintą įrangą atsako tėvai arba globėjai;

4.3.3. tyčia sugadinęs turtą ar įvykdęs kitus naudojimosi skaitykla taisyklių pažeidimus, vartotojas gali būti įspėtas arba apie jo netinkamą elgesį pranešta progimnazijos vadovui, tėvams ar globėjams;

4.3.4. be minimos 4.3.1. - 4.3.3. p. atsakomybės, vartotojui, pažeidusiam naudojimosi kompiuteriu taisykles, taikomos nuobaudos:

4.3.4.1. pirmą kartą pažeidus, žodinis įspėjimas ir savaitei ribojamas priėjimas prie progimnazijos kompiuterių;

4.3.4.2. antrą kartą pažeidus, pastaba ir 1 mėnesiui ribojamas priėjimas prie progimnazijos kompiuterių;

4.3.4.3. trečią kartą pažeidus, visam laikui prarandama teisė naudotis progimnazijos kompiuterių tinklo ištekliais.

4.3.5. padaręs žalą kompiuteriniams tinklams už progimnazijos ribų, pasinaudojęs progimnazijos kompiuterinio tinklo ištekliais, vartotojas perduodamas teisėsaugos institucijoms.

---